

Mitt akvarium

Redan i det forntida egyptiska kultursamhället höll man fiskar i trädgårdsdammar för att man ansåg dem vara vackra och underhållande. För cirka 1000 år sedan odlade kineserna fram guldfisken från dess stamfader silverrudan. Från guldfisken gick man vidare och avlade fram Slöjstjärten. Av den finns idag många variationer och den är mycket populär som akvariefisk. På 1600-talet kom de första guldfiskarna till Europa. Intresset att hålla akvariefiskar spred sig och är idag en mycket omtyckt hobby.

Att börja med ett akvarium

Först måste man bestämma sig för storleken på akvariet. En inverkan är mängden fiskar och växter du vill ha och dessutom förstås hur många olika arter du önskar ha i det. En annan faktor som påverkar är var du vill placera ditt akvarium (i en hylla mellan andra saker eller skilt för sig på ett eget underlag). Ett akvarium fullt med vatten väger ju en hel del!

En grundregel är att ett stort akvarium bättre tål misstag än ett litet. Detta på grund av att vattenmängden fungerar som en sorts balanserare i det lilla ekosystemet. Ett akvarium på ca 50–84 liter brukar vara ganska bra att börja med. När du skaffar ett akvarium bör du räkna med cirka 250–300 euros startkostnader ifall du skaffar all utrustning som ny.

Övrig utrustning:

- belysningsramp
- doppvärmare
- ett filter (motordrivet eller luftpumpsdrivet)
- en termometer
- en algskrapa
- ett par håvar
- bottengrus (måste bytas emellanåt)
- fiskar och växter (måste bytas emellanåt)

Tänk på följande saker

När du inreder ett akvarium för första gången ska du fylla det med kallt, friskt, rent vatten. Sedan skall vattnet få "mogna" i ca 1½ vecka förrän du sätter in fiskar och växter. Man kan också alternativt tillsätta ett vattenberedningspreparat som tar hand om mognadsprocessen (då växer det nyttiga bakterier i vattnet som gör att fiskarna och växterna mår bra).

Därefter ska du byta ut ungefär en fjärdedel av vattnet cirka en gång i månaden. Det flesta fiskar mår dåligt av färskt vattenledningsvatten och därför ska man inte byta ut allt vatten. En totalrengöring behövs ca en gång om året – då byts vattnet helt (man gör som i början) och akvariet tvättas ordentligt. Även växterna kan sköljas från smuts. Kom ihåg att förbereda ett annat "boställe" för fiskarna inför städningen.

Den dagliga skötseln utgörs i huvudsak av matning av fiskarna, kontroll av att fiskar och växter mår bra samt av att ibland gallra växterna.

➔ Bra tips och råd om allt som har med akvarium att göra hittar du på den svenska sidan www.zoopet.com.

Temperaturen

Regelbunden kontroll av temperaturen är viktig. De flesta fiskarter trivs i cirka 24°C. Kontrollera och justera din doppvärmare ifall temperaturen inte är bra.

Akvariets filter och alg tillväxten

Kontrollera akvariets filter när du byter ut vatten. Rengör eller byt ut filtret ifall det är smutsigt. Samtidigt kan du rengöra akvariets insida med hjälp av en algskrapa. På någon av innerväggarna kan algerna lämnas kvar för vissa fiskarter äter dem.

Algproblem

Viktigt att komma ihåg:

- se till att ha en del algätande fiskar och snabbväxande växter direkt från starten
- starta hellre med några få fiskar och fler växter
- mata försiktigt de första månaderna

Val av fiskarter

För nybörjaren kan fiskbeståndet bestå av 3–4 arter. Ha hellre lite fler fiskar av samma sort än några av många sorter. Ifall du väljer stimfiskar ska du tänka på att det faktiskt är så många att det blir ett stim (de trivs bäst så). Fråga försäljaren i djuraffären – de är sakkunniga. En bra grundregel är också att inte blanda fiskar från olika håll i världen utan hellre ha fiskarter från samma slags omgivning (biotyp). De är vana med liknande temperatur- och miljöförhållanden. Samma gäller val av växter till akvariet.

Några exempel på fiskar och växter är:

fiskar: malarna, tetrorna (Kardinaltetra, Neontetra, Serpatetra, Citrontetra, Koppartetra), Svärdfiskar, Guppy

växter: Amazonsvärdplanta, Cabomba, Vallisneria

Fiskmaten

I naturen har alla fiskar anpassat sig till en viss sorts föda. Man kan urskilja tre huvudgrupper: köttätare, allätare och växtätare. För akvariefiskar finns det allt från djupfrost fiskfoder till flingor och pellets. Enligt sakkunniga är djupfrost fiskfoder som man kan köpa i fiskaffären bäst. Det tillför inga främmande "dåliga" bakterier och virus till akvariet.

Många tror att när fiskarna gillar ett foder så måste det vara bra. Tyvärr är det inte så. Det är upp till dig som fiskägare att ta reda på vad dina fiskar är anpassade till att äta.

Man måste också tänka på att olika fiskarter lever på olika nivåer i akvariet och inte mata fiskarna endast med flytande foder, eftersom bottenfiskarna då blir utan mat. Man ska ha ett huvudställe i akvariet där man lägger ned det mesta av maten, men även lägga lite mat på ett annat ställe, så att också de mindre "fräcka" fiskarna får sin del av maten.

Det är lagom att ge fiskarna mat två gånger per dag (åt yngel oftare). Kom ihåg att aldrig ge mer mat än fiskarna hinner äta upp på två minuter, de har nämligen ingen förmåga att kunna avgöra när de fått tillräckligt! Ett allmänt fel är att man ger fiskarna för mycket mat, eftersom de alltid äter nästan lika ivrigt. Ger man för mycket mat mår fiskarna inte bra och vattnet blir hastigt dåligt.